

NIEUWSBRIEF

nummer 28

Augustus 2005

Stichting Kruisen en Kapellen in Limburg

Swalmerstraat 100
Postbus 470
6040 AL Roermond

Telefoon
(0475)386 781

Fax
(0475)331 944

E-mail
skkl@bisdom-roermond.nl

Website
www.kruisenenkapellenlimburg.nl

Bank
57.62.20.159

Doel

De stichting, verbonden met het Bisdom Roermond, is als overkoepelende organisatie sinds 1954 actief betrokken bij de zorg voor kruisen en kapellen in Limburg.

Doelstelling is het adviseren en stimuleren van lokale groeperingen en particulieren.

De stichting adviseert op het gebied van restauratie en onderhoud, alsmede bij het oprichten van kruisen en kapellen.

Nieuwsbrief

is een uitgave van de Stichting Kruisen en Kapellen in Limburg

Redactie
B.H.H. Brader (eindredactie)
W. Oehlen

Inzegening Rummenskruis Roermond

Pastoor Vleeshouwers bij de inzegening van het Rummenskruis. Links naast het kruis staat achter de schrijfster van dit artikel dr. G. Egelie, oud-voorzitter van de Stichting Kruisen en Kapellen in Limburg.

Op zaterdag, 18 juni 2004 is door oud-pastoor J. Vleeshouwers van de H. Geestparochie in Roermond het kruisbeeld van de St. Corneliusput opnieuw ingezegend.

Het corpus is door Tom Fransen gerestaureerd. Medewerking aan de plechtigheid verleende Fanfare St. Cornelius "Het Katoenen Dorp".

In 1958 werd in opdracht van drs. Jo Hansen door de jongens van de Eucharistische Kruistocht (EK) en de Culturele Sociëteit (CS) van het Bisschoppelijk College een kruis geplaatst. In die tijd werden door deze enthousiaste jongeren vele kruisen vernieuwd of opgericht.

In 1906 werd ter gelegenheid van de gouden bruiloft van het echtpaar Rummens een feestcomité opgericht. Na afloop van het feest had men nog wat geld over en men besloot een blijvende vereniging op te richten, waaruit spoedig een "put" groeide. Deze werd genoemd naar Cornelius Rummens.

Deze put was in Roermond de eerste, die enkel als buurtvereniging was opgezet, zonder dat een band bestond met een waterput of pomp. Cornelius Rummens (1832-1920) was beeldhouwer en schilder. Zijn naam is ook verbonden aan de Fanfare St. Cornelius "Het Katoenen Dorp". De kleinzoon van Cornelius, Jules Rummens (1905-2000), heeft in 1954 een corpus van keramiek gemaakt. De Brandweer van Roermond, die in de nabijheid haar kazerne heeft, is bereid gevonden om het peetouderschap van het kruis op zich te nemen.

De herplaatsing van het Rummenskruis is het 24^e project, dat de Werkgroep kruisen, kapellen en putbeelden van de Roermondse Stichting Rura sinds 1996 heeft gerealiseerd.

Lenie Derks - Geurts

Langs de kant van de weg

Onze stichting timmert langs de weg. Letterlijk in een aantal gevallen, maar vooral figuurlijk. Deze nieuwsbrief is een uiting van velerlei activiteiten in Limburg rond kruisen en kapellen. Het is een goed gevoel te mogen vaststellen, dat deze monumenten van vroomheid springlevend zijn.

Er was een tijd, dat de teloorgang algemeen was, toen in de jaren '60 als het ware een tweede beeldenstorm huishield onder ons religieus erfgoed. Op de dag van vandaag worden nog op diverse plaatsen inspanningen verricht om de schade van toen te herstellen. Daarnaast komen er nog altijd nieuwe uitingen van vroomheid langs de kant van de weg bij, en dat is een bemoedigende gedachte.

De Stichting Kruisen en Kapellen in Limburg ontwikkelt steeds meer mogelijkheden en kansen om in groter verband op te komen voor de belangen van zowel monumentjes als van de plaatselijke organisaties. Daarnaast kunt u ook gebruik maken van deze nieuwsbrief.

Hebt u interessante berichten over kruisen of kapellen in uw omgeving, of hebt u een prangende vraag? U bent welkom op dit podium.

In de tussentijd hoop ik langs de kant van de weg in Limburg mooie voorbeelden van volksdevotie tegen te komen, en wie weet, enkelen van u al timmerend te ontmoeten.

Koos Swinkels, voorzitter

VELDBOEKETJE

Kruisen en kapellen hebben in de loop der eeuwen vele schrijvers, dichters en troubadours geïnspireerd. In 'Monumenten van vroomheid', het boekwerk dat naar aanleiding van ons gouden jubileum verscheen, is een uitgebreide bloemlezing opgenomen met een gevarieerde selectie uit al die pennenvruchten. Onder de titel 'Veldboeketjes' treft de lezer daarin vele romanfragmenten, gedichten, liedjes, legenden en spreuken aan; geïnspireerd op de ontelbare monumentjes van vroomheid in het Limburgse landschap.

In de vorige Nieuwsbrief startten wij - onder de gelijknamige titel - met een rubriek, waarin plaats wordt ingeruimd voor een poëtische tekst of een prozafragment. Hierna volgt 't Risselkapelke', een liedtekst van de hand van Cor Kuipers uit Horst (dat door de zanger Toon te Baerts op 12 februari jl., tijdens de opening van de tentoonstelling 'Monumenten van vroomheid in Limburg' in het Limburgs Museum in Venlo, werd vertolkt).

Risselkapelke

Ôp de Risselt doa stiët en moëi kapelke,
gâns verschoale leet 't ân de Gâstendônk.
Groete lindebuüm bescherme dât kapelke,
vroeger baejde doa nag âlt en jônk.

Ze baejde vur raegen of hiël erge noëd,
vur zeeke meense
of misschien wâl d'n doëd.

Dât kleine kapelke, dât haet hiël veul wiët,
vân groëte geheime en meenselijk liëd.
't Risselkapelke, 't waas moëi versiërd,
met blauw koarebloome
woart Maria veriërt.

't Risselkapelke en klein monument
vân vroeger 't laeve,
iederiën waas kontent.

Cor Kuipers

Kent u teksten (romanfragmenten, gedichten, liedteksten, legenden of spreuken) die volgens u in deze rubriek thuishoren?
Stuur ze (mét bronvermelding) op naar: **Wiel Oehlen, Swier 47, 6363 CL Wijnandsrade.**

De kapel uit 1948 met een lange geschiedenis

Het is even zoeken, maar het loont de moeite: de kapel van Onze Lieve Vrouw in 't Ven in Venlo. Hoewel de kapel eerst uit 1948 stamt, heeft ze al een hele geschiedenis achter de rug. Aan de oorsprong van de kapel staat de familie Stikkelbroek, die zo uit een streekroman weggelopen zou kunnen zijn. Deze familie vestigt zich aan het begin van de 19e eeuw zich in 't Ven, in het buitengebied van Venlo en bouwt de boerderij "Veen en Steen".

René Haenen (l.) en Thijs Becks kunnen tevreden nog wat napraten

Uit dankbaarheid, dat men bewaard was gebleven voor het oorlogsgeweld, bouwt de familie kort na de oorlog op eigen grond een kapel.

Met de dood in 1973 van de laatste zoon - de vijf kinderen waren op een na ongetrouwd - sterft de familie uit. Enige jaren daarvoor verschijnt echter Fientje Ernst op het toneel, die als dienstmeid bij de familie gaat werken. Na het verscheiden van de laatste Stikkelbroek en na het nodige notarieel geharrewar, krijgt zij de boerderij in bezit. In 1978 overlijdt Fientje, en haar ingetrokken familieleden verlaten voor en na "Veen en Steen".

Dan treedt een periode van verval in, zowel voor de boerderij als voor de kapel. Buurtbewoners zien met lede ogen toe hoe de kapel tot ruïne verval. Men wil er wat aan doen, maar men kan niets: de kapel staat op particuliere grond.

De onverdeelde boedel leidt tot jarenlang gekibbel, maar in 2003 gloort er hoop: de nazaten zijn het eens geworden en er kan verkocht worden. De familie Wolter koopt de grond en de hoeve, althans wat er van over is, en dus ook de restanten van de kapel.

Van de boerderij is niets meer te redden: het gebouw wordt afgebroken en er verrijst een modern landhuis. De kapel kan nog gerestaureerd worden.

De familie Wolter is welwillend en stelt de kapel met een stuk grond ter beschikking aan de buurt.

De buurtvereniging de Boswaezels en het Wijkoverleg Venlo Noord-Oost steken de handen ineen. Er is nog wat gemeentegeld bij het Wijkoverleg en er kan begonnen worden met de restauratie.

Thijs Becks duikt in het Gemeentearchief en ontdekt de originele bouwtekeningen van architect Hendriks. Ook van de glas-in-lood-ramen zijn nog tekeningen aanwezig. René en Liesbeth Haenen spelen een belangrijke rol bij de wederopbouw. Hij als bouwcoördinator en zij met haar fotoarchief. En er zijn altijd vrijwilligers, die bereid zijn om de handen uit de mouwen te steken.

Op 1 mei 2005 is het dan zover: een plechtige processie brengt het Mariabeeld naar de kapel. Pastoor Kunnen van de Michaëlarochie, trots op het initiatief, verzorgt de inzegening van de kapel. Zo'n 150 belangstellenden uit de buurtschap 't Ven laten blijken, dat ze de herinrichting van de kapel waarderen.

Als alles achter de rug is besluit Thijs Becks de geschiedenis van de kapel op papier te zetten.

Uit het boekje "Onze Lieve Vrouw in 't Ven" is bij het schrijven van dit artikel in ruime mate geput.

Zege voor de schutterij, een zegen voor twee kapellen in Heel

Schutterij "St. Joris" van Wesseem won op het OLS 2004 in het Belgische Obglabeek. Zo kwam traditiegetrouw de organisatie van dit evenement voor het jaar 2005 op hun schouders. Bovendien moest het dorp er piekfijn uitzien bij zoveel bezoek.

Ook wethouder G. Timmermans keek eens kritisch rond in Wesseem. Het leek hem een goed idee de twee kleine kapellen voor die gelegenheid een grote opknapbeurt te geven. Dat voorstel vond gehoor. Temeer, omdat het Mariakapelletje langs de route stond, die de feeststoet straks door Wesseem zou volgen. Maar geld was er niet voor. Via een advertentie in "De Streekbode" werden daarom vrijwilligers gevraagd om deze klus te klaren.

Kort daarop gingen de heren Joep Gielen en Jacques Bosch aan het werk. Zowel het Mariakapelletje in de Kloosterlaan als dat van St. Antonius achter de Biëenberg werden vakkundig onder handen genomen. Zoals dat hoort is eerste het dak schoongemaakt en opnieuw geverfd, daarna volgde de binnenkant. De losse verf verwijderen en alles weer bijwerken.

Het verhaal gaat, dat het Mariakapelletje, dat vroeger tussen Heel en Wesseem stond, van binnen blauw is geweest met sterren. In onderling overleg werd besloten om de achterwand blauw te schilderen. Met behulp van schablonen zijn daarop vervolgens in goudverf sterren aangebracht.

In de gevel van beide kapelletjes is boven de toegang een hartvormige ruimte uitgespaard. Met sierlijke letters zette mevrouw Carla Wolters daarin respectievelijk "Ave Maria" en "Heilige Antonius". Op 22 mei zag alles er weer netjes uit. Nu kon Wesseem volstromen met schutters en belangstellenden voor het OLS op 3 juli. Van heinde en verre zijn ze gekomen, die zondag. Mooi weer, waarvoor de schutterij gebeden had bij Maria, hebben ze gekregen.

Een van de ruim 160 schutterijen marcheert voorbij het gerestaureerde Mariakapelletje

E.H.M. Geelen,
Werkgroep Kruisen en kapellen Heel

Werkgroep "ontdekt" gevelkruis in Brunssum

Voor de leden van de werkgroep kruisen van de Heemkundevereniging Brunssum was het een volslagen verrassing. Bij het checken van de gegevens voor een door hun uitgezette wandeltocht stonden zij plotseling voor een prachtig gevelkruis. Het was nog maar net aangebracht door de bewoonster van het pand. Haar zoon had in de kelder het kruis zien liggen onder het stof van tientallen jaren. Omdat hij zich bezig houdt met het in oude staat terugbrengen van het naastgelegen pand vond hij dat het kruis zijn plaats terug moest krijgen. Uit overlevering is bekend, dat er vroeger in de onmiddellijke nabijheid een boerderij moet hebben gestaan, die een gevelkruis bezat. Maar het is niet bekend, of dit het teruggevonden kruis is. Na een grondige restauratie is het midden juni aan de fris geschilderde gevel van Dorpstraat 73 bevestigd. Dat gedeelte van de Dorpstraat wordt, vanwege de vorm van de bebouwing, ook wel de Oude Markt genoemd. Het is een van de oudste gedeeltes van Brunssum. Met het kruis heeft dit nostalgisch stukje Brunssum er een prachtige blikvanger bij gekregen. Zo gauw het kruis wordt ingezegend zal dat aan de Heemkundevereniging bekend worden gemaakt.

Ed. van Gelder

Prachtig gerestaureerd kruisbeeld in Mheer.

Op zondag 10 april is te Mheer, gemeente Margraten, een gerestaureerd kruis herplaatst en ingezegend. Het initiatief voor de restauratie is uitgegaan van de Werkgroep Kruisen en Kapellen Mheer.

Het was bijzonder fris toen een vijftigtal mensen rond half elf zich verzamelden bij de pastorie van Mheer. Aan de muur van de pastorie stond een meer dan manshoog kruis te wachten op het aanbrengen van een corpus. Het oorspronkelijke beuken kruis was in 1937 geplaatst.

Meer dan zestig jaar later was het in een zodanig slechte staat dat alleen vernieuwing de oplossing zou zijn. Dank zij een gift van Gerrit van Buchem kon de werkgroep de beschikking krijgen over twee eikenbomen. Uit de stammen werd het kruishout gezaagd en door Hans Beijer met lijnolie zodanig geconserveerd dat de structuur van het hout zoveel mogelijk zichtbaar blijft. Tegelijkertijd werd het houten corpus ontdaan van drie verschillende kleuren bruin. Gezien de slechte staat van het hout kon het niet opnieuw met lijnolie worden afgedekt.

Daarop werd het door Hugo van Rooij, professioneel schilder en kleurdeskundige, gepolygromeerd. Het eindresultaat oogst ieders bewondering.

Na een woord van welkom aan de toeschouwers door pastoor Henk Zengers werd door Armand Opreij, de voorzitter van de Heemkundevereniging, enkele anekdotes verteld over de geschiedenis van het beeld. Het in 1937 oprichten daarvan was een tegenreactie op de vernieling en verwijdering van wegkruisen in Nazi-Duitsland.

Na zijn historische schets werd het corpus op zijn plaats gehangen door Hans Beijer en Bea Tilanus van de werkgroep. Het kerkkoor liet een passend lied horen: "Aan U O Koning der Eeuwen".

Vervolgens zegende pastoor Zengers het kruis. Omdat de bedrading van de lampen rond het kruis door Sjef Troisfontaine minder zichtbaar is aangebracht krijgt het kruis de aandacht die het verdient. Het kruis is zichtbaar voor eenieder die door Mheer rijdt, het ligt bijna onderaan in de berg. Het is een prachtige blikvanger en beslist de moeite waard om er even bij stil te staan.

Ed van Gelder

Pastoor Zengers bij de inzegening van het kruis te Mheer

Broeder Lambertus vraagt uw hulp

Broeder Lambertus Moonen van de Benedictijnerabdij in Malmelis is een erkend deskundige op het gebied van de Mariaverering in Limburg. Van zijn hand verschenen diverse publicaties, waaronder het artikel “Openbare getuigenissen van Mariaverering in Limburg”, dat werd opgenomen in ons onlangs verschenen boek “Monumenten van Vroomheid”.

Broeder Lambertus brengt twee zaken ter sprake en de redactie heeft gemeend de lezers van onze Nieuwsbrief hierbij in te schakelen.

1. * O * S * V * D *

De eerste vraag van broeder Lambertus betreft een memoriekruis in Colmont – Ubachsberg (Gemeente Voerendaal), dat het opschrift draagt

*** O * S * V * B ***

Bet vor de Siel van Saliger

Johannes Schrijvers

hier overleden den 15^e July 1841

Als u weet wat de afkorting betekent, gelieve u de redactie daarvan (liefst schriftelijk) mededeling te doen.

2. O.L. Vrouw Sterre der Zee

Het tweede punt van broeder Lambertus betreft een ornament, voorstellende Maria en het kind Jezus, dat onlangs in zijn bezit is gekomen.

De tekst op het ornament luidt

**“Stella maris,
ora pro nobis”.**

De afbeelding heeft een doorsnede van ca. 110 cm en is uitgevoerd in gips.

Het ornament stamt uit de jaren 20 van de vorige eeuw en is afkomstig uit een Maastrichtse school, die geleid werd door zusters.

Iemand heeft de voorstelling ooit gereed en in zijn werkplaats opgehangen. Een paar dagen voor diens dood is de voorstelling in het klooster beland, nadat broeder Lambertus in een eerder stadium zijn interesse in de Sterre der Zee had getoond.

Broeder Lambertus zoekt een plaatsje voor deze Stella Maris, omdat hij de laatste bezitter beloofd heeft daarvoor te zorgen.

Wie een passende bestemming voor het ornament weet, dient zich (wederom liefst schriftelijk) in verbinding te stellen met de redactie van de Nieuwsbrief.

Het ornament Stella Maris

Kapel in Broekhuizenvorst ingezegend

Op zondag 22 mei is de kapel van Onze-Lieve-Vrouw van Zeven Smarten in dit Noord-Limburgse Maasdorp ingezegend. Dat gebeurde door de deken van Horst aan de Maas, toen de jaarlijkse sacramentsprocessie na de hoogmis langs de plek trok. Oud-pastoor pater Leopold assisteerde hem daarbij. De fanfare, het kerkkoor en een grote stoet belangstellenden waren getuige van de plechtigheid, die onder een stralende zon plaats vond.

De voorgangster van de kapel werd gebouwd rond 1895 om te fungeren als rustpunt bij de processies. Zij werd in het begin van de jaren zestig afgebroken vanwege wegverbreding en de aanleg van riolering. Het kwam niet van herbouw, omdat de processie een andere route koos. In 1985 kwam er een wegkruis als herinnering aan de kapel, maar de buurt bleef de kapel missen. In 2003 werden de plannen concreet om een nieuwe kapel te bouwen en op 16 oktober 2004 kon het beeld in de kapel worden geplaatst. Dat beeld is een piëta geworden van 61 cm hoog in gips in neo-gotische stijl; zij verbeeldt de zesde smart van Maria.

Bijzonder aan de kapel is, dat in het pannendak een glazen pan is gelegd met een zonnecollector er onder. Die levert de energie voor een spotje, dat zo 's avonds het beeld verlicht. Een opmerkelijk gebruik van de hedendaagse techniek om deze kapel in donkere uren een bijzondere uitstraling te geven.

Tijdens de Sacramentsprocessie werd de kapel ingezegend

Bij de felicitaties aan de werkgroep, die de kapel herbouwde, werden die van onze stichting toegevoegd.

Koos Swinkels

Mevrouw Tilly Wolfs, de beheerster, staat op de vroege zaterdagmorgen ontredderd bij de kapel

Antoniuskapel in Thorn zwaar beschadigd

In de nacht van 22/23 juli 2005 is een Duitse auto - naar aangenomen moet worden met hoge snelheid - tegen de Antoniuskapel gebotst. Het kapelletje werd onherstelbaar beschadigd.

Dit oudste kapelletje van Thorn, een rijksmonument, geniet bij de inwoners van Thorn grote populariteit en wordt dan ook druk bezocht.

Inmiddels is overleg op gang gekomen om te bezien hoe de kapel zo snel mogelijk hersteld kan worden.

Faits divers

Rectificaties

In de bespreking van het boek 'Beeld van het Heilig Hart in Limburg' van de hand van onze erevoorzitter Godfried Egelie (Nieuwsbrief nummer 27) is achter zijn naam per abuis de afkorting 'M.S.C.' vermeld. Dat had 'S.C.J.' moeten zijn, de Latijnse afkorting voor de Congregatie van de Priesters van het H. Hart van Jezus. De ten onrechte vermelde afkorting 'M.S.C.' staat voor Missionarissen van het H. Hart.

En Wiel Oehlen, de auteur van de wandel- en fietsgids 'Kruisen en kapellen in Wijnandsrade' is niet – zoals in Nieuwsbrief nummer 27 vermeld – in Tegelen geboren, maar in het Zuid-Limburgse Voerendaal.

De redactie

Mariakapel de Vink 75 jaar jong

De Vink is een van de buurtschappen van het kerkdorpje Wijnandsrade (gemeente Nuth). Schilderachtig ligt het verscholen in het Zuid-Limburgse heuvelland. Een plukje huizen vormt er een harmonieus geheel met de natuur. Normaal gesproken heerst 'op de Vink' landelijke rust. Op maandag 2 mei jl. werd daar - bij wijze van hoge uitzondering - inbreuk op gemaakt. In 1930 werd in dit buurtschap het kapelletje van Onze Lieve Vrouw van Altijd Durende Bijstand gebouwd en op de Hemelvaartdag van dat jaar feestelijk ingezegend. Dat is inmiddels vijfenzeventig jaar geleden. Reden voor de inwoners van de Vink om op de tweede mei stevig uit te pakken en weer even de oude tijden te laten herleven. Om 18.30 uur vertrok een processie vanaf het marktplein van Wijnandsrade naar de Vink, alwaar nabij de Mariakapel een feestelijke openluchtmis werd gecelebreerd. Na afloop van de officiële plechtigheden boden de inwoners van de Vink de meer dan tweehonderd bezoekers tot in de kleine uurtjes een gezellig samenzijn aan.

Venrayse Antoniuskapel verplaatst

Op 30 mei jl. is de kapel van Sint Antonius van Padua aan de Stationsweg verzet. Het 17^e eeuwse rijksmonument was jarenlang een obstakel voor het toenemend verkeer, omdat het zo vlak langs de weg staat. De vele beschadigingen laten dat zien. Bovendien is de omgeving in de loop van de eeuwen door ophogingen steeds verder gerezen, waardoor de kapel als het ware dieper is komen te liggen. Dat veroorzaakt vochtproblemen in het heiligenhuisje, omdat de afwatering stagneert. Reden genoeg voor de Gemeente Venray om het bedehuisje in de takels te laten hangen en het een dertigtal meters in de richting van het centrum een nieuwe plek te geven, een stuk hoger en verder af van de drukke weg. Daarna heeft de Stichting Kruisen en Kapellen in de Gemeente Venray zich over het gebouwtje ontfermd. Men zal zorgdragen voor de verdere restauratie, waarbij o.a. het voeg- en stukadoorswerk zal worden vernieuwd en zo'n 100 stenen zullen worden vervangen.

J. Verbeek

Stichting Gestolen tijd

Stichting Gestolen Tijd doet onderzoek voor een documentairefilm over Limburgse kapellen en de daaraan verbonden persoonlijke devotie. Zij zijn op zoek naar mensen die graag willen vertellen over hun persoonlijke ervaringen, belevenissen en beweegredenen om en rond een kapel. Heeft u een bijzondere band met een specifieke kapel, heeft u een wonderbaarlijke gebeurtenis meegemaakt of kunt u tips geven over traditionele gebruiken en speciale vereringen, neem dan contact op met: Stichting Gestolen Tijd, J. Gerardtsweg 182, 1222 RB Hilversum.

Open Monumentendagen 2005

De nationale Open Monumentendagen vinden dit jaar in het weekend van 10 en 11 september plaats en zullen in het teken staan van het thema 'Religieus erfgoed'. Een groot aantal kerken en andere religieuze

monumenten staan gedurende dat weekend (gratis) open voor het geïnteresseerde publiek. Ook in Limburg zal een groot aantal activiteiten worden georganiseerd. Diverse gemeenten zullen in dat kader de plaatselijke kruisen en kapellen extra onder de aandacht brengen.

De bij onze stichting aangesloten organisaties zijn inmiddels per brief over deze dagen geïnformeerd. Voor nadere informatie kunt u bij uw gemeentebestuur terecht en op de website van de stichting Open Monumentendag (www.openmonumentendag.nl).

Het Schiëperskruis

In Venray bestaan plannen voor het terugbrengen van een zeer bijzonder veldkruis. Het verhaal gaat, dat vóór de grote ontginningen van de Peel begin van de vorige eeuw, een schaapherder in nood kwam om aan zijn kerkelijke verplichtingen te voldoen. In die tijd was het namelijk gebruikelijk, dat een herder het hele seizoen lang bij zijn kudde bleef, en bij zijn dieren in de schaapskooi sliep. Hij kon dus niet naar de kerk. De herder loste dat op door met zijn schepje een kruis in de grond uit te graven, waarbij hij op zondagen kon knielen om te bidden. In de wintertijd, als hij weer thuis was, ging hij elke dag naar de kerk 'om de schaaï in te halen'. Een ooggetuige vertelt, dat hij rond 1910 het uitgegraven kruis nog heeft gezien. Momenteel is het gebied een uitgestrekt bos met wandel- en fietsmogelijkheden. Waarschijnlijk zal het kruis dicht bij een van de routes van de Ballonzuilbossen tussen Merselo en de Vredepeel worden teruggebracht, met een informatiebord om de geschiedenis van de plek toe te lichten.

K. Swinkels

Nieuw kruis in Tienray

Sinds eind april is Tienray een veldkruis rijker. Over de Beek, voorbij het processiepark links, staat aan de rand van de weilanden een houten kruis op een gemetselde sokkel. Het grote corpus wordt door een afdakje beschut. Het beeld zal uit de periode kort na de Tweede Wereldoorlog dateren en komt uit het naburige klooster van de Zusters van het Kostbaar Bloed, dat vorig jaar leeg kwam te staan. De zusters schonken het beeld aan de dorpsgemeenschap. Wiel Nabben nam het initiatief om enkele kruisbeelden in Tienray te houden, toen de zusters gingen vertrekken. Hij kwam ook tot de oprichting op deze plek, met het kloostergebouw aan de overzijde van het beekdal op de achtergrond. In samenwerking met de Stichting Kruisen en Kapellen in de gemeente Meerlo-Wanssum is zo een blijvende herinnering aan zo'n honderd jaar religieus leven.

K. Swinkels

Christoffelkapel in Broekhuizen

Aan het begin van de Veerweg in het Noord-Limburgse Broekhuizen is sinds kort een kapel toegewijd aan Sint-Christoffel. Deze heilige is onder ander de patroon van de schippers, reizigers en natuurlijk vooral rond Roermond vanwege de kathedraal heel bekend. In Broekhuizen dus ook. Staan al jarenlang twee reusachtige monumentale bronzen voeten in het gras bij de veerstoep, nu wordt de heilige ook in een heiligenhuisje vereerd.

De kapel werd omstreeks 1960 gebouwd en stond al een tijdlang zonder beeld. Het Christoffelbeeld, geschonken bij gelegenheid van een zilveren huwelijksfeest, werd gemaakt door P. Joosten uit Meerlo en is op 29 mei 2005 ingezegend. Het beeld is ongeveer 20 cm hoog en gemaakt van geglaazuurd witbakkende klei. De heilige is traditioneel en eenvoudig vormgegeven: een staande, gebaarde man, leunend op een grote stok, en met het Christuskind op zijn linkerschouder. Het kind is te herkennen aan de wereldbol met het kruisje.

Treffend en vol symboliek is, dat bij de kapel ook een plaquette is aangebracht ter herinnering aan de razzia's van oktober 1944. Uit Broekhuizen en Broekhuizenvorst begonnen toen 61 mannen en jongens aan een wel zeer bijzondere reis. Zij keerden allen terug. Zou Christoffel hen hebben bijgestaan ?

K. Swinkels